

UNIVERZITA KARLOVA

Filozofická fakulta

Zápis o části státní závěrečné zkoušky Obhajoba závěrečné práce

Akademický rok: 2017/2018

Jméno a příjmení studenta: Bc. Mirka Palkosková
Datum narození: 23.01.1990
Identifikační číslo studenta: 77962727

Typ studijního programu: navazující magisterský
Studijní program: Filozofie
Studijní obor: Filozofie
Identifikační číslo studia: 407423

Název práce: Legitimita umělých potratů dnes
Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Vedoucí práce: Mgr. Jakub Jirsa, Ph.D.
Oponent(i): Mgr. Václav Němec, Ph.D.

Datum obhajoby : 24.01.2018 **Místo obhajoby :** Praha

Průběh obhajoby: Autorka představila svou diplomovou práci o legitimizaci potratů v České republice. Domnívá se, že stávající způsoby obhajoby potratů jsou nedostatečné, mimo jiné proto, že v nich nepřiměřeně velkou roli hrají práva ženy (na úkor práv dítěte). Při své promluvě položila důraz na dva aspekty své práce.

(1) Práce rozvíjí kritiku ženskoprávního diskursu. Ta se opírá o následující motivy: argumentační chyby, opomíjení práva dítěte, nadměrné zdůrazňování tělesné integrity (na úkor důrazu na sexuální chování), utvrzování stereotypů sebeurčování žen, používání dvojího standardu práv (na ženy a muže), v jehož důsledku je téměř nepřípustné vznést otázku po zodpovědnosti ženy.

(2) V části věnované současné debatě autorka hájí skeptické stanovisko ohledně problematiky osob.

Výsledkem je nerozhodnutelnost zkoumaných otázek, jak autorka konstatuje v závěru. Domnívá se, že nynější stav charakterizuje určité rozložení moci: matky jsou v souč. době jako osoby uznány, nenarozené děti nikoli; žena má tedy převahu nad počatým dítětem. Závěrem autorka konstatuje, že současný diskurs o legitimizaci potratů je vadný a nefunkční.

Vedoucí práce, Jakub Jirsa upozornil na podnětnou kritičnost diplomové práce M. Palkoskové. Ve své kritice se zaměřil na obecné poznámky (oponimul řadu formálních nedostatků). K odmítnutí problematiky osoby podotkl, že jeden možný smysl debaty o pojmu osoby v dané souvislosti je říci, že plod osobou není. Pak ale musíme nově vyjasnit terminologii (říci, co či kdo plod je, a proč s tímto tázáním pojíme etické dimenze). Dále uvedl, že práci by prospělo obohacení o etiky ctnosti. Ty totiž nahlížejí na celou otázku z perspektivy seberealizace jedince.

Oponent Václav Němec ocenil zájem autorky o filosofické

předpoklady úvah o legitimizaci potratů, nicméně k uchopení fundamentálních antropologických předpokladů podle něj v práci nedošlo. Uchýlení autorky k pohodlnému skeptickému stanovisku nepovažuje za přesvědčivé. Autorka podle něj například směšuje odmítnutí bavit se o statusu plodu s odmítnutím považovat jej za osobu. V práci postrádá přihlídnutí k personalismu, který chápe osobu ne jako danou entitu, ale jako proces (personalizace, stávání se osobou). Na tomto základě by bylo možné hájit ve vztahu k plodu pojem úcty (a nikoli práva), což - jak se zdá - nakonec je autorce blízké, jakkoli se nakonec uchluje ke skeptickému stanovisku. Upozornil dále na to, že autorčino odmítnutí zabývat se křesťanskými příspěvky k diskusi o potratech se opírá o karikaturní obraz křesťanství (a nezabývá se jím jako určitým typem argumentace).

Autorka práce ve svých odpovědích upozornila, že v duchu své práce usilovala především o popis stereotypů a nedostatků v současných diskurzech o potratech, nikoli o čistě teoretický výklad (který by nenavazoval na současnou situaci). Proto i způsob, jak autorka pracuje s pojmy, se odvíjí od jejich užití v současných, zejm. analytických diskusích a ve "vulgárním" diskursu. Pokus o definici pojmů by spadal do jiného projektu. Proto ani pojem osoby není definován. Ani skepticismus není stanovisko, které by autorka obhajovala, nýbrž je autorka "zaujímá" pro účely kritiky stávajících diskursů. Výsledkem této kritiky je upozornění na to, že dítě je při nynějších obhajobách zabíjení přehlíženo.

Komise se přiklonila k výslednému hodnocení velmi dobře.
Zapsal J. Čapek, 24. ledna 2018

Klasifikace obhajoby:	velmi dobře
Předseda komise:	Dr. habil. Jindřich Karásek, Dr. (přítomen)
Členové komise:	doc. Mgr. Jakub Čapek, Ph.D. (přítomen)
	doc. James Hill, Ph.D. (přítomen)
	Mgr. Václav Němec, Ph.D. (nepřítomen)